

Vervolg advies; ‘Zingen in de kerk’

Versie 3.2

28 september 2020

Op 20 mei hebben wij als werkgroep ‘zingen in de kerk’ ons eerste advies uitgebracht. Mede rekening houdend met de diverse wetenschappelijke onderzoeken waar uit is gebleken dat het risico op onderlinge overdracht van het coronavirus vele malen hoger is bij zingen dan bij stil zitten. De strekking van het mei advies was: niet doen. Dit advies is gevolgd door ons advies van 1 juli 2020 met de strekking ‘wees voorzichtig met zingen, doe het met beleid en laat het mede afhangen van de grootte van de kerkzaal en de aanwezige ventilatievoorzieningen. Om dat verantwoord te kunnen inschatten hebben wij toen ook een rekentool in de website www.eerstehulpbijventilatie.nl ter beschikking gesteld. Deze rekentool wordt door veel gemeenten gebruikt. Gelukkig zijn er in de afgelopen maanden geen uitbraken geweest als gevolg van gemeentezang.

De situatie is echter aan het veranderen nu. Op veel plaatsen in Nederland is de besmettingsgraad exponentieel aan het oplopen. Minister-president Rutte meldde in dit verband: “dit is de tweede golf”. Dat betekent ook iets voor kerken, omdat dat plekken zijn waar mensen samenkomen en een risico op verspreiding bestaat. Zeker op momenten dat er gezamenlijk gezongen wordt.

Als werkgroep zijn we van mening dat de kerkelijke samenkomsten kunnen blijven doorgaan. Juist ook omdat deze samenkomsten de afgelopen maanden in voldoende mate veilig bleken te zijn. Dat is een positie die wij met elkaar verdiend hebben en daar moeten we ook zorgvuldig mee omgaan. Daarom is het nu noodzakelijk om het eerder uitgebrachte advies aan te scherpen.

Nu zijn we in een volgende fase beland. In diverse delen van het land loopt het aantal besmettingen razendsnel op en is inmiddels sprake van risiconiveau 2 (zie <https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/>). Hierdoor is ook de kans dat er een besmet persoon tijdens een kerkdienst aanwezig aanzienlijk groter dan deze zomer. Juist in deze tijd van sterke stijging waarbij velen nog niet getest zijn, is het nodig dat we tijdig nieuwe maatregelen nemen.

Ons advies is daarom: zie af van samenzang tijdens de diensten in regio’s met code ‘zorgelijk’ (risiconiveau 2 en eventueel binnenkort ook risiconiveau 3).

In regio’s waar nog sprake is van risiconiveau 1 (code ‘waakzaam’) staat, geldt dit niet en blijven de eerdere adviezen en de risicotaxatie op de website www.eerstehulpbijventilatie.nl van kracht. Voor de indeling in risiconiveaus per regio kijk op:

www.coronadashboard.rijksoverheid.nl.

Het beste is: helemaal afzien van gemeentezang. Indien er kerkbesturen zijn die toch heel graag iets met zang willen, sta dan hooguit toe dat er bijvoorbeeld 5 personen maximaal voorin op het podium zingen met een minimale afstand van 5 meter ten opzichte van de overige kerkgangers. Met de hele gemeente halfzacht zingen of neuriënd zingen raden we af.

We realiseren ons dat een dienst zonder zang verre van optimaal is. Toch denken we dat het verstandig is om juist nu snel te schakelen op dit punt. Dit is het moment om de rest van Nederland te laten zien dat we afgelopen voorjaar geleerd hebben hoe je in pandemietijden verantwoordelijkheid neemt.

Zodra het aantal besmettingen weer op een lager of acceptabel niveau is in de diverse regio's, zullen we ons advies weer heroverwegen.

De werkgroep 'Zingen in de kerk':

Henk Willem van Dorp MBA | DGA Van Dorp Groep
dr. ir. Atze Boerstra | Directeur bba binnenmilieu & vice-president REHVA
ir. Bert van Dorp | Hoofd R&D Orange Climate
ing. Jaap Dijkgraaf | Directeur DWA
dr. ir. Kees Wisse | Senior adviseur DWA
dr. ir. Francesco Franchimon | Directeur Franchimon ICM
prof. ir. Peter Luscuere | Hoogleraar TU Delft
ds. dr. Wilbert van Iperen | Classispredikant PKN

De ondertekenaars van deze brief vormen een expertgroep op het gebied van ventilatie en een gezond binnenmilieu. De leden zijn goed bekend met de kerkelijke praktijk in Nederland, en een aantal leden zijn actief met het onderzoeken en publiceren van wetenschappelijk onderzoek en casestudies naar de relatie tussen (kerkelijke) samenkomsten en het risico op de verspreiding van het virus (ook in relatie tot binnen zingen).